

Arbetsmarknadsdepartementet
Socialdepartementet

Rådets möte (arbetsmarknads- och socialministrarna) den 3 mars 2017

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter (Icke lagstiftande verksamhet)
3. A-punkter (lagstiftningsöverläggningar)
4. Kommissionens förslag KOM (2016) 815 Revidering av rådets och Europaparlamentets förordning om ändringar i förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och förordning (EG) 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussionspunkt.

Rådet väntas hålla en riktlinjediskussion.

Ansvarigt statsråd: Annika Strandhäll

Dokumentbeteckning:

Kompletteras.

15642/16 SOC 812 EMPL 549 CODEC 1910
+ ADD 1

+ ADD 1 REV 1

Förslagets innehåll:

Kommissionen lämnade den 13 december 2016 förslag om ändringar i EU:s regelverk om samordning av de sociala trygghetssystemen. Förslaget syftar till att fortsätta moderniseringen av samordningsbestämmelserna för att spegla de sociala och ekonomiska förutsättningarna i medlemsstaterna. Förslaget fokuserar på fyra områden där förbättrade samordningsbestämmelser bedöms vara nödvändiga. Dessa avser icke ekonomiskt aktiva unionsmedborgares tillgång till sociala trygghetsförmåner, förmåner vid långvarigt vårdbehov, arbetslöshetsförmåner samt familjeförmåner. Därtill föreslås en rad ändringar för att förbättra administrationen av bestämmelserna.

Förslaget fokuserar på fyra områden där förbättrade samordningsbestämmelser bedöms vara nödvändiga. Detta avser (1) icke ekonomiskt aktiva unionsmedborgares tillgång till sociala trygghetsförmåner, (2) förmåner vid långvarigt vårdbehov, (3) arbetslöshetsförmåner samt (4) familjeförmåner.

Förslaget innehåller även ändringar rörande bestämmelserna kring utsändning och arbete i två eller flera medlemsstater samt åtgärder för att stärka samarbetet mellan medlemsstaternas institutioner och skapa en mer enhetlig tillämpning vid utfärdandet, verifiering av samt återkallande av utfärdade dokument och intyg.

I tillägg föreslås ett antal tekniska ändringar för att underlätta samordningen av förmåner vid sjukdom, åtgärder för att mer effektivt kunna bekämpa fusk och missbruk samt revidering av bestämmelserna om indrivning och återkrav.

Vidare föreslås, i syfte att enklare genomföra ändringar av viss teknisk natur, bl.a. att kompetens att fatta vissa beslut om ändringar i samordningsbestämmelserna överförs till kommissionen. Det föreslås även att medlemsstaternas behöriga myndigheter åläggs en striktare skyldighet att säkerställa att deras institutioner efterlever unionsrätten.

I förslaget tydliggörs att samordningsbestämmelserna ska respektera bestämmelser i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna.

Ikke ekonomiskt aktiva personers tillgång till sociala trygghetsförmåner

Förslaget innebär att medlemsstaterna inte är skyldiga att tillämpa likabehandlingsprincipen på vissa icke ekonomiskt aktiva personer. Enligt kommissionen speglar förslaget vad som framgår av rättpraxis och klargör att medlemsstater har rätt att kräva att dessa personer uppfyller kraven för uppehållsrätt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier (rörlighetsdirektivet) för att kunna få tillgång till vissa av medlemsstatens sociala trygghetsförmåner.

För mer information om förslagets innehåll hänvisas till rådspromemoria

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen avser att i diskussionen vid rådsmötet framföra ståndpunkter i enlighet med vad som överlagts om med Socialförsäkringsutskottet.

Regeringen anser att samordningsbestämmelserna är en förutsättning för att den fria rörligheten ska fungera inom den Europeiska unionen. Det är nödvändigt att bestämmelserna utvecklas och moderniseras i takt med samhällsutvecklingen samt för att passa olika typer av sociala trygghetssystem. Regeringen välkomnar därför en översyn av regelverket men det behöver analyseras vidare huruvida samtliga delar av kommissionens förslag tillgodoser dessa behov.

Regeringens utgångspunkt i förhandlingarna är att samordningsbestämmelserna ska vara effektiva och inte utgöra hinder för den fria rörligheten för personer. Regeringen anser att omotiverade administrativa kostnader för tillämpande institutioner bör undvikas samt att EU-fördragen, samordningsbestämmelsernas grundprinciper liksom den nationella kompetensen ska värnas. Regeringen vill i sammanhanget betona att bestämmelserna i sig inte ska syfta till eller tvinga fram en harmonisering av medlemsstaternas olika sociala trygghetssystem. Regelverket ska ge uttryck för en skälig och rättvis ansvars- och kostnadsfördelning mellan medlemsstaterna, samtidigt som den enskildes behov av social trygghet värnas.

Slutligen anser regeringen att inga ytterligare förmåner ska omfattas av samordningsbestämmelserna eller ska kunna betalas ut vid bosättning i annan medlemsstat.

För mer specifika förslag till svensk ståndpunkter hänvisas till rådspromemoria.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning ägde rum med Socialförsäkringsutskottet 26 januari 2017. Arbetsmarknadsutskottet informerades den 24 januari och Socialutskottet den 31 januari 2017.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingar har inletts i rådsarbetsgruppen för sociala frågor.

Faktapromemoria:

Faktapromemoria 2016/17:FPM54

5. Den europeiska planeringsterminen 2017

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson

Dokument: Har ännu inte inkommit

Förslagets innehåll:

EPSCO-rådets bidrag till Europeiska rådet i mars är en årligt återkommande punkt på rådsdagordningen.

Under denna dagordningspunkt väntas en diskussion föras kring sysselsättnings- och socialpolitiska prioriteringar inom ramen för den europeiska planeringsterminen och inför Europeiska rådets möte. Diskussionen väntas ta sin utgångspunkt i de underlag som presenteras i

underpunkterna a, b och c. Ordförande i rådet avser särskilt inrikta diskussionen på temat *Att förbättra tillträdet till arbetsmarknaden och minska skillnaderna inom EU*, underpunkt a.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Kompletteras.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Europeiska terminen behandlades i EU-nämnden den 2 december inför EPSCO-rådets möte. Europeiska terminen har därutöver behandlats i EU-nämnden inför möten i andra rådskonstellationer.

- a) Genomförande av de landsspecifika rekommendationerna: att förbättra tillträdet till arbetsmarknaden och minska skillnaderna inom EU

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson

Dokument: Dokument har inte inkommit.

Förslagets innehåll:

Ordförande i rådet avser särskilt inrikta riktlinjediskussionen om den europeiska terminen på temat *Att förbättra tillträdet till arbetsmarknaden och minska skillnaderna inom EU the EU* kopplat till genomförandet av landsspecifika rekommendationer.

Förslag till svensk ståndpunkt: Kompletteras om aktuellt.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Frågan har inte behandlats tidigare i EU-nämnden.

b) Prioriterade åtgärder på områdena för sysselsättnings- och socialpolitik: politisk vägledning för 2017

- i) Utkast till rådets slutsatser om den årliga tillväxtöversikten för 2017 och den gemensamma sysselsättningsrapporten
- ii) Utkast till gemensam sysselsättningsrapport

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: beslut – antagande av rådsslutsatser samt gemensam sysselsättningsrapport.

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson

Dokument: 6267/17 SOC 89 EMPL 59 ECOFIN 89 EDUC 44

Förslagets innehåll:

EPSCO-rådets bidrag till Europeiska rådet i mars är en årligt återkommande punkt på rådsdagordningen. Europeiska rådet ska varje år anta slutsatser på grundval av en gemensam rapport från rådet och kommissionen. Årets utkast till gemensam sysselsättningsrapport presenterades den 16 november och analyserar den sociala utvecklingen och sysselsättningsutvecklingen i unionen och presenterar på ett övergripande plan sysselsättningsreformer som medlemsstaterna har vidtagit det senaste året.

Årets rapport visar att sysselsättningssituationen och den sociala situationen inom EU har förbättrats. Om nuvarande trend fortsätter är det möjligt att nå Europa 2020-målet för sysselsättning. Sysselsättningsgraden i åldern 20-64 är för första gången högre än vad det var 2008. De flesta arbetsmarknadsindikatorer visar på förbättringar. Andelen i risk för fattigdom minskar. I rapporten ingår också resultattavlan för sysselsättningsindikatorer och sociala indikatorer som syftar till att bättre synliggöra den sociala utvecklingen. Resultattavlan visar att inkomstjämligheten nu har stabiliserats på historiskt höga nivåer, med stora skillnader mellan länder.

Utkastet till rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten och sysselsättningsrapporten innehåller politisk vägledning inför medlemsstaternas fortsatta arbete med genomförandet av sysselsättnings- och socialpolitiken inom ramen för Europa 2020-strategin.

Rådsslutsatserna tar avstamp i det nu sakta förbättrade sociala läget och sysselsättningsläget inom EU. Stöd uttrycks för kommissionens förslag till prioriteringar för den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken i den årliga tillväxtöversikten och för att sociala och sysselsättningspolitiska aspekter genomgående återspeglas bättre i årets rapport.

Utifrån den årliga tillväxtöversikten och utkastet till gemensam sysselsättningsrapport konstateras i utkastet till rådsslutsatser att viktiga inriktningar framöver är bl.a. stöd för inkluderande arbetsmarknader med både fler och bättre jobb, ökade ansträngningar för att bekämpa ungdoms- och långtidsarbetslöshet, förbättrade arbetsmarknadsutfall för kvinnor, moderna utbildningssystem samt tillräckliga och hållbara sociala trygghetssystem.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen ser positivt på att sysselsättning och sociala frågor ges ökad vikt som en integrerad del i årets tillväxtöversikt, och att detta välkomnas i rådsslutsatserna. Samtidigt är det viktigt att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna rörande den ekonomiska politiken (inklusive på skatteområdet), sysselsättningspolitiken och sociala frågor även fortsättningsvis respekteras.

Regeringen har fått gott gehör för sina ståndpunkter om vikten att uppmärksamma potentialen i ett ökat arbetskraftsdeltagande bland kvinnor, samt vikten av en god arbetsmiljö både i samband med förändringar i ekonomin och på arbetsmarknaden som globalisering och automatisering och med demografiska förändringar som för med sig behov av ett längre arbetsliv.

Regeringen föreslår mot den bakgrunden att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom att rådsslutsatserna och rapporten antas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Ylva Johansson överlade med Arbetsmarknadsutskottet om utkastet till rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten och gemensamma sysselsättningsrapporten den 31 januari 2017. Information om rådsslutsatserna gavs till Socialförsäkringsutskottet den 26 januari och överläggning om de socialpolitiska delarna i den årliga tillväxtöversikten ägde

rum i Socialutskottet den 31 januari. Rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten har behandlats i EU-nämnden inför möte i Ekofin.

c) Landsrapporter 2017

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Informationspunkt

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson

Dokument: Inga dokument har ännu inkommit.

Förslagets innehåll:

Inom ramen för den europeiska planeringsterminen 2017 väntas kommissionen den 22 februari publicera landrapporter för EU:s medlemsländer, vilka utgör den analytiska grunden för de förslag till landspecifika rekommendationerna som kommissionen väntas publicera senare i vår.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Årets landrapporter har inte behandlats tidigare i riksdagen.

6. Socialt trepartstoppmöte

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Informationspunkt.

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson.

Dokumentbeteckning: Inga dokument.

Förslagets innehåll:

Ordförande och kommissionen väntas informera om förberedelserna för det så kallade sociala trepartstoppmötet då företrädare för arbetsmarknadens parter, ordförandeskapstrion, dvs. det maltesiska, estniska och bulgariska

ordförandeskapet samt kommissionen, möts inför Europeiska rådets möte i mars.

7. Utkast till rådets slutsatser om ökad kompetens hos kvinnor och män på EU:s arbetsmarknad

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslut

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson

Dokumentbeteckning: ännu ej tillgängligt.

Förslagets innehåll:

På initiativ från ordförande har rådsslutsatser om uppgradering av kvinnors och mäns kompetens på arbetsmarknaden förhandlats fram. Slutsatserna visar hur medlemsstaterna och kommissionen kan arbeta för att jämställdhetsintegrera sysselsättningspolitiken och höja arbetskraftens kompetens i syfte att möta de utmaningar som utgörs av låga utbildningsnivåer, otrygga anställningsförhållanden och bristande jämställdhet mellan kvinnor och män. Medlemsstaterna uppmanas att bekämpa könsdiskriminering och könssegregering på arbetsmarknaden och i utbildningssystemet. Vidare anges att medlemsstaterna behöver främja ekonomisk jämlikhet mellan kvinnor och män, underlätta möjligheten för kvinnor och män att förena arbete och familjeliv genom tillgång till förskoleverksamhet av hög kvalitet som alla har råd att nyttja samt att män i ökad utsträckning bör ta ut föräldraledighet.

Kommissionen uppmanas att stödja medlemsstaterna i deras arbete med jämställdhetsintegrering och särskilt i genomförandet av Europa 2020-strategin och En ny kompetensagenda för Europa, samt garantera att jämställdhetsperspektivet integreras i insatser som syftar till att utveckla kompetenser, digitalisering, forskning och utveckling, livslångt lärande samt arbetsmarknaden.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar ordförandes ambition att utarbeta rådsslutsatser i syfte att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sysselsättningspolitiken.

Regeringen använder jämställdhetsintegrering som en strategi för att nå jämställdhetspolitiska mål och den ska därmed vara en del av arbetsmarknadspolitiken. Åtgärder som möjliggör kvinnors och underrepresenterade gruppers, bl.a. utrikes föddas, arbetskraftsdeltagande, är helt centrala. Rådsslutsatserna ligger i linje med hur arbetet redan bedrivs i Sverige.

Regeringen bedömer att flera av de åtgärder som tas upp är viktiga för att förbättra jämställdheten på arbetsmarknaden och utveckla både kvinnors och mäns kompetens, karriärutveckling och löneutveckling. Samtidigt är det viktigt att framhålla den roll arbetsmarknadens parter spelar på svensk arbetsmarknad och att de insatser som görs på området måste anpassas till nationella förhållanden. Uppföljning och rapportering bör göras inom ramen för den europeiska terminen.

Regeringen anser att Sverige kan ställa sig bakom ett antagande av rådsslutsatserna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med arbetsmarknadsutskottet skedde den 31 januari 2017.

Övriga frågor

8. a) Kommissionens meddelande: Säkrare och hälsosammare arbetsplatser för alla – modernisering av EU:s lagstiftning och politik på arbetsmiljöområdet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson.

Förslagets innehåll:

Den 10 januari 2017 presenterade kommissionen ett s.k. arbetsmiljöpaket, bestående av ett meddelande, KOM(2017) 12, med bilagor. Bakgrunden till meddelandet är att kommissionen har genomfört en omfattande utvärdering av EU:s arbetsmiljöregler. I kommissionens meddelande lyfts tre huvudsakliga åtgärdsområden fram: åtgärder gällande cancerframkallande

ämnen, åtgärder för att stödja små och medelstora företag och uppdatering av arbetsmiljöreglerna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till Arbetsmarknadsutskottet den 8 november 2016 och den 24 januari 2017.

Faktapromemoria: 2016/17: FPM 65 Modernisering på arbetsmiljöområdet.

b) Aktuellt lagstiftningsförslag

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

- Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (första behandlingen)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförande.

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson.

Förslagens innehåll:

Ordförande väntas informera om läget i de pågående förhandlingarna om ett reviderat utstationeringsdirektiv.

Faktapromemoria: 2015/16: FPM 67 Ändring av utstationeringsdirektivet

c) Uppföljning av meddelandet från kommissionen om att investera i Europas unga

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen.

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson

Förslagens innehåll:

Kommissionen presenterade den 7 december 2016 nya initiativ riktade till ungdomar som ett led i en satsning på Europas unga. Initiativet syftar till att investera i ungdomar för att ge dem bättre möjligheter, bland annat genom att stödja ungas engagemang i samhället och förbättra deras möjligheter på arbetsmarknaden. Initiativet innehåller tre meddelanden: i) Att investera i Europas unga; ii) Förbättra och modernisera utbildningen och iii) En europeisk solidaritetskår.

d) Arbetsprogrammen för sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd 2017

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information

Ansvarigt statsråd: Ylva Johansson respektive Annika Strandhäll

Förslagets innehåll:

På EPSCO-rådet väntas i sedvanlig ordning ordförandena för sysselsättningskommittén (EMCO) respektive kommittén för social trygghet (KST) att i korthet redogöra för kommittéernas respektive arbetsprogram. Arbetsprogrammen redogör på ett övergripande plan för vad kommittéerna – som bistår EPSCO-rådet på sina respektive kompetensområden – kommer prioritera under året. Fokus ligger liksom tidigare år på att stödja rådet i de olika stegen kopplade till den europeiska planeringsterminen och Europa 2020-strategin.

e) Uneces internationella konferens om ett hållbart samhälle för alla åldrar samt om att förverkliga potentialen för ett längre liv (Lissabon den 21–22 september 2017)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från den portugiska delegationen.

Ansvarigt statsråd: Åsa Regnér

Förslagets innehåll:

Konferensen är ett resultat av uppföljning av den globala handlingsplanen ”Madrid International Plan of Action on Ageing” (MIPAA). Uppföljning

sker vart femte år och och innevarande år kommer Portugal stå värd för konferensen.

- f) De viktigaste resultaten av Europeiska jämställdhetsinstitutets (EIGE) studie om de ekonomiska fördelarna med jämställdhet inom Europa

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från Europeiska jämställdhetsinstitutet.

Ansvarigt statsråd: Åsa Regnér